

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

Cene oglašev po dogovoru. Rokopis je na vrata.

Narodnina: Zadnjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 za pol leta in \$1.25 za tri meseca; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.50 za tri meseca, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2857 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenia National Benefit Society.

Owned by the Slovenia National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

CONTINUOUS

Datum v oklepjanju n. pr. (September 1-20) poleg tega imenuje naslov pomeni, da vam je z tem dnevnem potekom narodnina posrečena, da se vam ne iztevi list.

KAKO DALEČ SEGA LAKOMNOST PRIVATNIH PODJETNIKOV?

To je vprašanje, na katerega je težko odgovoriti. In če kdo pravi, da je lakomnost privatnih podjetnikov neizmerna, je zadel približno žebelj na glavo, kar potrdi dogodek, ki se je odigral v Pensylvaniji.

Shamokin Valley Coal kompanija je najela nekega Harry C. Hageleyja za tedensko mezzo štirideset dolarjev. V začetku je delal šest dni v tednu in prejemal je za vsak je le štirideset dolarjev mezze. Hageley je zahteval, da se mu sedmi dan plača posebej, a kompanija je rekla, da mu ga ne plača. Hageley je sprevidel, da pri družbi ne doseže uspeha z lepimi besedami, pa je vložil tožbo, da se mu plača sedmi dan.

Vršila se je porotna obravnavna in porotniki so soglasno izrekli, da šest dni dela v tednu tvori delovni teden, sedmi dan je pa določen za počitek. Če pa človek dela sedmi dan, je upravičen do posebne odškodnine.

Porotniki so izrekli tako sodbo, katero je pričoval vsak razsoden človek, kajti med ljudstvom je tako globoko vkoreninjeno načelo, da šest dni dela v tednu tvori delovni teden, da mora biti človek obdarjen že s posebnimi lakomniškimi inštinkti, da trdi, da delovni teden tvori sedem dni, ker teden šteje sedem dni. Pravilo, da šest delovnih dni tvori delovni teden, je splošno ne samo med kristjanskimi ljudstvi, ampak to pravilo je merodajno tudi med poganskimi narodi. Ali v Pensylvaniji se je našla premogovniška družba, ki je hotela postaviti v tej zadevi novo pravilo, da ložje izkoristi svoje delavce in iz njih iztisne v prid delničarjem še višje profite.

Družba je šla v svoji profitarski poželjivosti tako da leč, da se je dala tožiti, ker je bila prepričana, da so sodniki troški v primeri z dobičkom zelo majhni, če se so diše izroče, da delovni teden tvori sedem dni, ker teden šteje sedem dni. Družbi ni šlo toliko zaradi Hageleyja, ampak nji se je šlo za bodočnost, kajti namenjena je bila, da uvede sedem dni dela v tednu, če tožba zanje izpadne ugodno, a plačala bo pa le za šest dni dela. Družba bi odpravila mezzo od ure pri vseh uslužencih, pri katerih bi mogle to izvršiti. Nastavila bi jih s tedensko mezzo, ki bi bila preračunjena za šest dni dela, prisilila bi jih pa delati sedem dni v tednu. In če bi ti družbi posrečil njen namen, sledili bi ji kmalu drugi podjetniki, veliki in majhni.

Kje neha torej lakomnost privatnih podjetnikov? Neizmerna je, kajti ona ne pozna mere!

Komaj je bila ta podjetniška lakomnost po večjem profitu pribita javno na steno, da jo ljudstvo pozna, že se bo pojavila druga, ki bo mogoče še bolj umazana od te.

Delavec motiš se! — Volneni trust je zaprl svoje tovarne in okoli štirideset tisoč delavev je bilo vrženih na cesto. Delaveci pravijo, da je to navaden izpor.

"Motiš se delavec", takoj zakriči velebizniško časopisje. To ni izpor, ampak tovarne so bile zaprte, ker je izdelanega preveč blaga.

Ce so tovarne zaprte, ker je preveč izdelanega blaga, zakaj pa ne padejo cene, pravijo delavci.

"Motiš se, delavec," zoper zakriči velebizniško časopisje. Zahteva po blagu je majhna na trgu in zato ne padejo cene.

Kadar govore delavci, se po logiki urednikov velebizniškega časopisa vedno motijo, če pa zagovornik velebizniških interesov zine največjo neumnost, jo pa takoj proglase za modrost.

Casi se spreminja. — Dokler je bil Herbert Hoover živežni upravitelj, ga je velebizniško časopisje zmerjalo s socialistom. Zdaj, ko je Hoover govoril v Indianapolisu in se izjavil, da je republikanec, so pa velebizniški časopisi zapisali: "Hoover je mož, na katerega je republikanska stranka lahko ponosna, da ga prišteva med svoje voditelje."

Tako je! Hoover je gledal na prste živežnim profitarjem, dokler je bil živežni upravitelj. Velebizniško časopisje ga je nahrulilo s socialistom, ker je mislilo, da ga s tem žali. Zdaj ga pa kuje v deveta nebesa, ker govoril po želji velikega biznisa.

Odbor za obrambo John Kočevra sestavljen.

Porotna obravnavna se vrši 15.-30. novembra.

ROJAKI, NABIRAJTE PRI SPEVKI!

Pueblo, Colo. — Dne 10. septembra 1919 se je priprnil v rudniku v Telluride, Colo., straten umor; ustreljeni so bili trije Švedi in en Italijan. Tega umora so bili osumnjeni dva Italijana in rojak John Kočevar, doma iz vasi Maina št. 22, fara Semič blizu Metlike na Belokranjskem. Osumnjeni Italijani sta bila že obojeni na dosmrtno ječo in ravno ista usoda čaka tudi Kočevaria, aki mu ne prisvojimo na pomoč ob pravem času, namreč, da dobit poštene obravnavo in da se mu v resnici dokaze, ali je kriv tega zločina ali je pa nedolžen, kot smo vši prepričani, da je nedolžen. Iz njegovega pisma, kakor tudi iz izpovedi advokata, je pa popolnoma jasno, da je nedolžen in da je ta zločin storila neka do sedaj še nepoznana oseba, ki je moral biti skrita v predoru, v katerem se je ta zločin izvršil, ker Kočevar je bil še sam obstreljen. Ker pravili krivev niso mogli takoj dobiti, so arretirali prej omenjene, namreč dva Italijana in John Kočevarja in ju obdelali tri Švede in enega Italijana, ker drugih oseb ni bilo v predoru. — Kako se je celo stvar izvršila, je bilo pojasnjeno v tem listu in raditev je nepotrebno, da se izvole zopet ponavljati.

Postava v državi Colorado zahteva, da je morilec, ki je obojen v smrt na večala, aki so predloženi zadostni dokazi. In ker v tem slučaju ni zadostnih dokazov, sta bila onadva Italijana, ki sta obdelana umora, obojena v dosmrtno ječo.

Tukaj naseljeni Sloveni dosejajo se nismo bogve kaj zamislili za to zadevo, ker do par mesecov nazaj še nismo nič vedeli o celi stvari, ker se Kočevar ni nikdar obrnil direktno na nas, ampak ohrnil se je v pismom na predstnika tukajnjega italijanskega lista L'Unione g. Chiargilona, ki se je do sedaj že največ brigal za nesrečnega rojaka in kateremu je vsa zadeva še najbolj znana. Določeno je bilo tudi, da naj rojaki posilijo vse nabranje prispevke na rojaka Feter Galiga, 1246 So. Santa Fe Ave., Pueblo, Colo.

Porotna obravnavna proti John Kočevaru se bo vršila meseca novembra med 15. in 20. Odvetnik deluje na vse kripe, da izposluje, da se vrši obravnavna v kakem drugem mestu in ne v Telluride.

In ako se odvetnik posreči, da

izpostavlja premestitev obravnavne iz Tellurida v kakšno drugo mesto,

bo obravnavna ponovno preložena.

Naj vsak način je pa način dolnosti, da zberemo kolikor mogoče

največ denarja za obrambo John Kočevaria, da se ne bodo potem

Italijani bahali okrog, da so morali

zani platičati vse stroške za

obrambo našega rojaka. — Pri-

tem naj bo omenjeno, da je rojak Steve Kočevar takoj daroval 25

dolarjev za obrambo bivšega nje-

govega tovariša.

Rojak John Kočevar ima v sta-

ri domovini ženo in šest nepre-

skrbljenih otrok, ki vse težko ča-

kajo na njegov povratek, da bo

zaneje skrbel. Nekje v Montani

ima pa sestro, za katere naslov

pa ne vemo in bi bilo zelo dobro,

da bi se oglastila. Pred enim letom,

ko so se izvedeli, se je že napo-

til v staro domovino k svoji dru-

žini. Ko je prišel v bližino Chi-

caga, je bil okrajen vsega denarja

in radi tega je bil prisiljen vr-

nit se nazaj v Colorado, da pri-

hrani zopet dovolj denarja za po-

tovanje v staro domovino. In sedaj

ga je pa doletela nezgoda in v od-

visno je največ sedaj od nas

Slovencev in Jugoslovjanov sploh,

da ga rečimo iz te negreč.

Apeliram na vse naseljena srca, da naj prisluščijo na pomoč

nesrečnemu rojaku, ki si ne more

pomagati sam prav nic. Vsakdo

naj premisli, kako bi bilo, aki bi

bil sam v tej nasredini in v tem po-

ločaju, kot je John Kočevar: po

največem obdelan najgrešna

zločina, v starem kraju ga pa ne

spomina nica skrivnosti.

Naš otrok, Rojaki! Ako imate le

čas mesta karneva v prahu, poma-

gajte mu. Prepričani boste, da

so te obdarili zoper, da so vsej

načinu dobre.

Naš otrok, Rojaki! Ako imate le

čas mesta karneva v prahu, poma-

gajte mu. Prepričani boste, da

so te obdarili zoper, da so vsej

načinu dobre.

Naš otrok, Rojaki! Ako imate le

čas mesta karneva v prahu, poma-

gajte mu. Prepričani boste, da

so te obdarili zoper, da so vsej

načinu dobre.

Naš otrok, Rojaki! Ako imate le

čas mesta karneva v prahu, poma-

gajte mu. Prepričani boste, da

so te obdarili zoper, da so vsej

načinu dobre.

Naš otrok, Rojaki! Ako imate le

čas mesta karneva v prahu, poma-

gajte mu. Prepričani boste, da

so te obdarili zoper, da so vsej

načinu dobre.

Naš otrok, Rojaki! Ako imate le

čas mesta karneva v prahu, poma-

gajte mu. Prepričani boste, da

so te obdarili zoper, da so vsej

načinu dobre.

Naš otrok, Rojaki! Ako imate le

čas mesta karneva v prahu, poma-

gajte mu. Prepričani boste, da

so te obdarili zoper, da so vsej

načinu dobre.

Naš otrok, Rojaki! Ako imate le

čas mesta karneva v prahu, poma-

gajte mu. Prepričani boste, da

so te obdarili zoper, da so vsej

načinu dobre.

Naš otrok, Rojaki! Ako imate le

č

POTOP. Zgodovinski
— roman —

Spisal H. Sienkiewicz.—Poslovenil Podravski.

(Nadaljevanje.)

Na ta klic so pruski 'knehti' še krepkeje nastavili svoja kopja. Sreca so vsem grozno utri-pala, kajti husarji so na vso sapo drvili nad nje.

'Sprožite!' se oglasi povelje znovič.

Puške so zagromele v drugi in tretji vrsti čveterokotnika. Dim je zakril ljudi. Trenutek se in topot drvečega praporja se je čimdalje bolj bližal!... Pešci v prvih vrstah so nakrat zagledali pred seboj nad glavami nad tisoč konjskih kopij in odprtih gobcev, razvnetih očij; slisalo se je lomljenje sulic; grozen krči se je razlegal naokrog; poljski glasovi so vreščali 'bij!' nemški pa: 'Gott erbarame Diech meiner!'

Polk je bil razbit in pomazran; oglasil se je tudi strel iz topov. Pa tudi drugi polki prihite, da udarijo čez trenutek s pri ob ta gozd nastavljenih sulic. Toda vsak ki ni bil zmožen zlomiti to steno, kajti nobeden se ni mogel kosati v močeh s polkom Vojniloviča. Le krič je naraščal čimdalje bolj po vsem bojišču.

Kmalu pa se jamejo iz te množice borilcev pomikati razpršene tolpe žoltih pešcev, bržkone ostanki nekega drugega razbitega polka.

Jedzeci v sivi opravi so drvili za njimi, jih sekali in teptali s krikom: 'Lauda, Laud!' Bil je to polk Volodjevskega, ki je bil že skoraj razpršil drugi čveterokotnik. Vendar so se nekateri se držali in zmaga se je lahko še nagnila na stran prusakov, a to tem bolj, ker sta stala v taboru še dva neprizadeta polka, ki sta mogla biti vsak hipo poklicana na pomoč.

Waldet je bil res že povsem zhegan; Izraela ni bilo, kajti njega so bili odpolali nekam s konjico, toda Bogoslav je pazil ter vodil vso bitko. Ko pa je videl, da narašča nevarnost vsak hip, je poslal Besa po ona dva polka. Bes je urno zdrial na konju, toda čez pol ure se je vrnil brez klobuka, z grozo in okupom na licu.

'Orda je v taboru!' je zaklical, ko je dospel k Bogoslu.

Zares se je v tem trenutku začulo na desnem krilu nečloveško vpitje, ki se je čimdalje bolj bližalo. Pojavijo se krdela švedskih jedzecev, ki so bežala na vso sapo; za njimi drve že brez orožja in brez klobkov pešci, a za temi v zmeščavju in v neredu vozovi, v katere so bili vpreženi splašeni in besni konji. Vse to je drvilo kakor slepo sem od tabora na lastne pešce, katere so zamogli čez trenutek pomandriti in ugonobitih, zlasti ker je drvila od spredaj na njih litovska konjica.

'Hassun-bej je napadel tabor!' zakliče razveseljen Gosevski ter pošilje svojim poslednja dva polka na pomoč. Ko sta ta dva oddelka udarila na pešce od spredaj, je njihov lastni tabor naletel na nje od strani. Na ta način so bile zdrobljene poslednje moči Švedov in prusakov.

Od sijajne švedsko-pruske armade je ostala samo jedna velika tolpa, kateri se je pomešala konjica s pešci. Ljudje so se vzajemno teptali, prevratali, dušili, metalli oblike in orožje od sebe; konjica jih je porivala, teptala in ugonobljala. To ni bila več izgubljena bitka, marveč ponovo ugonobljenje, jedno izmed najgroznejših v vsej vojni.

Ko je Bogoslav videl, da je vse izgubljeno, je sklenil, da reši vsaj sebe in nekoliko konjice.

Z nedrževalnim naporem zbrere okrog sebe nekoliko sto jezdecev ter zdrži z njimi na levo v smere rečne struge.

Ze je dospel iz poglavitnega vrtinec, kar plane nakrat nadenj drugi Radivil, Mihail Kazarin ter mu razprši hipoma ves oddelek.

Razpršeni beže posamezno ali pa v malih tolpih. Samo urni konji jih še morejo rošiti. Husarji jih niso več preganjali, ker so imeli opraviti s pešci. Liki preplašena in razsejanja čreda divjih koz, so hiteli posamezni jedzeci Bogoslavove konjice kamor je kateri mogel.

Sam Bogoslav je bežal na črem konju kakor vihar, zmanj si je prizadeval da bi zbral okrog sebe vsaj nekoliko desetin ljudi. Nične ga ni ubogal in vsakdo je bežal na lastno roko, vesel, da se je umaknili skrajni sili in da nima več sovražnika pred seboj.

Toda to veselje je bilo prazno. Niso še odšli za tisoč korakov, kar se nakrat začuje tuljene pred njimi in siva tolpa Tatarjev se prikraje na dan od reke, za katero se je skrivala doslej.

Ebil je to Kmitie s svojim krdelom. Umaknil se je z bojnega polja, ko je zvabil sovražnika v vod, in se vrnil sedaj, da preseká bežecim pol. Tatarji vidijo razpršene jezdece, razpršijo se hipoma še same, da lažje zdrve za njimi. Pričela se je morilna gonja. Po dva, po trije Tatarji presekajo pot jednemu 'rajterju', od katerih pa se je le redko kateri branil; pogosteje je prijet meč za ostrino ter nudil njega dežaj Tatarju, prosič milosti. Toda Tatarji so vedeli, da ne odpeljejo teh jetnikov domov, in so polevili samo poveljnike, ki so se imeli s čem odkupiti; prostakom pa so presekali z jednem mahijarem vrat in ti so umirali naglo, niti toliko časa niso imeli, da bi zaklicali 'Gott!' One, ki so bežali dalje, so prebadeli od zadaj z nožem, druge, pod katerimi so se razkoračili konji, pa so levili na motvoze.

Kmitie je drvil nekaj časa po bojnišču, ugonobil jezdece ter iskal z očmi Bogosla; končno ga je zagledal ter takoj spoznal po konju, po višnjem traku in klobuku s črnnimi nojevimi peresi. Oblik belega dima je obklopljeval kneza, kajti uprav pred hipom sta ga napadla dva Nohajca, toda on je ubil jednega s strehom iz samokresa, drugega pa je prebold z mečem, na kar je vspodobel, ko je zaledal večje krdelo dirajočih Tatarjev na jen, a Kmitica na drugi strani konja ter zhejal kakor jelen, preganjant od lovskih psov.

Nad petdeset ljudi je steklo v tolpi za njim toda vsi konji niso tekli enako urno, torej se je ta tolpa raztegnila v kratkem v dolgo kačo, katero glavo je tvoril Bogoslav; vrat pa Kmitie. Knez se je priklonil konju na grivo ter stegnil vrat kakor žrjav; konj pa je dirjal pod njim, da se je zdele, da se niti ne dotika tal.

Tatarji so ostali daleč za njima, tako da sta bila Bogoslav in Kmitie za dobra dva strelija pred njima.

Kmitie je zmetal od sebe samokres, hoteč s tem oljasti konju težo, sam pa ni izpustil Bogoslava izpred oči, stisnil zobe ter leže skoro popolnoma konju na vratu drezel ga z ostrogami v bok, kateri mu je že brez tega pokrivala krvava pena. Toda daljava med njim in knezem se niti za ped ni zmanjšala, marveč se začela še povečati, kajti knezov konj je bil urnejsi, njegov pa je bil že utrujen.

'Gorje!' ponišli Andrej, 'tega konje ne dohitit nobeden drugi na svetu!'

In ko se je po nekoliko skokih daljava med njima še povečala, se je zravnal Kmitie na sedlu, spustil sabljo v jarmenu, priložil vlogo pest na usta in zaklical glasno:

'Le beži, izdajca, pred Kmiticom! Ako ne danes, jutri mi že prideš v roke.'

In komaj je odmev teh besed utegnil utihni, knez se nakrat urno obrne, in ko zapazi, da ga preganja sam Kmitic, obrne, mesto da bi bežal dalje, konja v kolobar ter steče z mečem v roki proti njemu.

Kmitic glasno zakriči od veselja, dvigne, ne da bi pridržal konja, sabljo ter drvi proti njemu.

'Trup! trup!' zakriči knez, in žeče pozdraviti sovražnika s krepkejšim udarem, jaže pridrževati konja, da se mu kar kopita uderejo v zemljo. Njuni sabli se prekrizata, njuna konja pa sta tvorila na videz jedno celoto. Začuje se strašen žvenket železa, uren kačor misel. Nobene oči niso bile zmožne slediti tem udarem meča in sablje, niti razočariti kneza od Kmitica. Časih je zardel Bogoslav klobuk, časih se je zavetila Kmitičeva čelada. Konja pa sta se kar vrtila okrog... Orožje je rožljalo čimdalje grozneje.

Bogoslav je spoznal po nekoliko udarcih, da ima opraviti z dostojnim nasprotnikom in mahoma je nehal prezirati nasprotnika. Vsi grozni sunki, katerih se je bil naučil od Francozov, so bili odbiti. Pot mu je že kar curkoma lili raz čelo, pomešal se z barvalom in puščal na licu grde madeže. Desnica mu je jela že omahovati. Iz početka se ga je polastilo začudenje pri pogledu na Kmitičeve izurjenosti, potem nestripljivost in napovedi, jez.

Naposladi je sklenil knez, da konča borbo s Kmiticem in mahnil je po nasprotniku s takšno silo, da mu je pri tem klobuk padel z glave. Toda Kmitic je odbil udarec s tako močjo, da je odletel Bogoslavu meč daleč na stran, in predno ga je Bogoslav utegnil znotrič dvigniti, vsekral ga je Kmitic s koncem svoje sablje v čelo.

'Christ!' je zaklical po nemški knez ter se prekotal raz konja v travo.

Pad! Je vznak in Kmitic je stal nekoliko trenutkov kakor brezvesten; na to pa se je urno streznili, spustil sabljo na jermen, se prekrizal, skočil s konja, prikel sabljo za držaj ter se približil v knezu.

Bil je videti strašen, nekoliko bled od utrujenosti; ustnice je imel krepko stisnjene, v sreu svojem pa nepopisno sovraštvo.

Evo ta mogočen in zagrizen njegov sovražnik, sličen drugim vladarjem, je ležal sedaj pri njegovih nogah v krvi, še živ in zaveden, toda premagan, a to ne s tujim orodjem, niti s tujo pomočjo.

Bogoslav ga je gledal s široko odprtimi očmi, pozorno zasleduje vsako njegovo gibanje, in ko je obstal Kmitic tesno pri njem, je zaklical urno:

'Ne ubijaj me! Odkupim se! Vzemi, kolikor hočeš.'

Kmitic mu stopi mesto odgovora z nogo na prsi ter ga pritisne k tloru, na kar mu nustavi ostrino sablje na grivo, na golo pol, tako, da je bilo treba samo nekoliko gamit roko ter jo prisniti krepkejše in Bogoslav bi bil mrljč. Toda Kmitic ga ni hotel ubiti takoj; hotel se je še nasiliti s pogledom na strah sovražnika ter mu pripraviti še hujšo smrt. Kar prodiral ga je v svojimi zbadljivimi očmi ter stal nad njim, kakor stoji dev nad padlim bivolom.

Med tem se je knez, kateremu je kri čimdalje huje tekla iz čela, tako, da je bil že več pomazan z njo, oglaši še enkrat, toda že z modno zamolklim glasom, kajti Andrejeva nogu mu je čimdalje bolj tiščala prsi:

'Deklies... poslušaj...'

Konsaj je začul Kmitic te besede, je umaknog s knezovimi prsi ter dvignil sabljo.

'Govori!' reče mu.

Toda knez je poželjivo potegnil parkrat spona va-se, naposladi pa je odgovoril že z močnejšim glasom:

'Deklies pogine, ako me umoriš... Po velje je že oddano poprej.'

'Kaj si učinil z njo?' ga vpraša Kmitic.

'Pusti me, in jaz ti jo vrnem... Prisem ti na evangelijs.'

Kmitic se zamisli, potegne z roko po čelu, in videti je bilo, kako se bori sam s seboj. Naposladi reče:

'Čuj me, izdajca! Jaz bi dal sto takšnih izvrškov za jeden njen las... Toda jaz ti ne verjamem, krioprisečnik!'

'Prisem na evangelijs!' ponovil knez.

'Dam ti potni list in povelje v pismu...'

'Nu, dobro, jaz ti darujem življenje, vseka pa te ne pustim iz rok. Tim daš pismo... potem pa te oddam Tatarjem, ki te bodo imeli v plenu.'

'Jaz soglašam s tem,' odvrne knez

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.**DAVKI IN DAKVI.**

Jezi pa tudi človeka, če bere potem v raznih listih kakor sta 'Slovenec' in 'Večerni list', glasove ogrešenja. Zlasti je ne verjetno predzno kar piše n. pr. 'Večerni list'.

Ta pravi:

'Kako pa je naša voda uveljavila nové davke? Na podlagi finančnega zakona za bidžetno dobo 1920-21. Tega zakona parlament ni sklenil. Naši zastopniki v finančnem odboru so proti njuemu energično protestirali.... Torej, poln, neprikriti absolutizem.'

Postojmo in si stvar nekoliko oglejmo:

Kdo je voda? V Belgradu je glavni stebri voda gospodar 'Večernega lista' gosp. dr. Breje.

Dr. Korošec je podpisal te davke s svojim lastnorodčnim podpisom!

Dr. Breje pa je še vedno pred sedmikratnikom kraljeve Deželne vlade v Ljubljani; v znak protesta proti belgrajskemu absolutizmu še ni demisjoniral!

Kako naj imenujemo počenjance klerikalcev? Nič drugače tega ni mogoče označiti kakor z ostudno igro z ljudskimi interesimi.

In demokratija? Dr. Kukovec je tudi podpisal te težke davke. Dr. Kukovec je šef demokratov v naših krajinah.

Ljudstvo! Spomenet se in pri blizujočih volitvah govori tako, da ne bo v konstituanti več mesta za take ljudi kot so Korošec in njegova stranka.

No, kaj pa homo proti tem davkom?

Konstatirali smo, da Srbijanci ne bodo plačevali teh davkov, ker jih ni sklenil parlament. Plačevali ne bodo in srbijski sodniki bodo vsakega oprostili, ki bi bil otočen, da ne plača davkov glede na naredbe.

Kaj je storiti?

Fošlanci iz Slovenije, Hrvatske Voivodine ter Hercegovine-Bosne in Dalmacije naj v soji drž. zboru dne 26. t. m. soglasno zahtevajo, da se anulira ta slovenska naredba. To bi bil eden lek.

Ali se bodo upali demokrati in klerikalni poslanci to napraviti, je vprašanje: socijalno-demokratični poslanci bodo podali tak predlog v tej seji.

Bomo videli in potem govorili še jasneje. — 'Naprej.'

Deputacija "Edinstvo" pri Giolittiju. Vašed julijskih dogodkov je tržaško politično društvo poslalo pod predsedstvom dr. Josipa Vižfana deputacijo k italijanskemu ministrskemu predsedniku Giolittiju. Deputacija je bila 23. sept. sprejeta od ministra predsednika Giolittija. Povdaren je pravico do samoodločbe, je deputacija protestirala proti nepravilenosti, zafiranju in julijskemu pustošenju. Zahtevala je odpomoči in jamstva, da je da se izvedejo zahteve, vsebovane v spomenicah, ki so bile predložene. Ministrski predsednik je za gotov deputaciji svojo dobrohotnost in primerne odredbe.

Politični položaj oficijelne Bolgarije je, v kratkem povedano, tole: V notranosti dežele se vrše hudi boji med meščanskimi strankami samimi, ter med meščanskimi in socialističnimi. Po nekaj sta si bilo v laseh kmetijska stranka, katere vodja Stambulski je predsednik sedanje vlade, ter blok ostalih meščanskih elementov, ki mu načeljuje bolgarska oficijska liga. Stranka Stambulinskega enostranskega deluje le za kmetijske interese, mestno prebivalstvo in dejavnost pa pušča povsem v nemar. Med mestno buržoazijo se je dobil proti Stambulinskemu zelo hud odnos. Zunanje-politično deluje stranka Stambulinskega za srbsko-bolgarsko zbljanje, kar pa skupini buržoazije ni povoljno. Ne ozirajo se na vse to, stremi Stambulinskega vladu odločno za zbljanje s